

5. 9. 2002

ID: 18426

Uplatnění práv z odpovědnosti za vady

Nutnými náklady, vzniklými kupujícímu v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady podle § 598 ObčZ jsou mimo jiné náklady odborné prohlídky potřebné ke zjištění vady, náklady přepravy věci, její demontáže, poštovné apod.

Nutnými náklady, vzniklými kupujícímu v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady podle § 598 ObčZ jsou mimo jiné náklady odborné prohlídky potřebné ke zjištění vady, náklady přepravy věci, její demontáže, poštovné apod.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 33 Odo 473/2001, ze dne 27.6.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobců a) Č. F. a b) J. F., obou zastoupených, advokátem, proti žalovaným I. G. P. a 2. A. P., oběma zastoupeným, advokátem, o zaplacení částky 65 861,70 Kč, vedené u Okresního soudu v Bruntále, pobočky v Krnově pod sp. zn. 19 C 114/97, o dovolání žalovaných proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. listopadu 2000 č. j. 10 Co 730/2000-143, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. listopadu 2000 č. j. 10 Co 730/2000-143, rozsudek Okresního soudu v Bruntále, pobočky v Krnově ze dne 29. března 2000 č. j. 19 C 114/97-112 a usnesení téhož soudu ze dne 22. května 2000 č. j. 19 C 114/97-119 se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu v Bruntále, pobočce v Krnově k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Bruntále, pobočka v Krnově rozsudkem ze dne 29. března 2000 č. j. 19 C 114/97-112 (poté co jeho předchozí rozsudek ze dne 30. října 1998 č. j. 19 C 114/97-40 Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací usnesením ze dne 22. února 1999 č. j. 10 Co 1239/98-58 zrušil a věc mu s pokynem k postupu podle § 43 o. s. ř. a se závazným právním názorem vrátil k dalšímu řízení) uložil žalovaným, aby zaplatili žalobcům společně a nerozdílně částku 65 861,70 Kč. Usnesením ze dne 22. května 2000 č. j. 19 C 114/97-119 pak rozhodl o náhradě nákladů řízení. Soud prvního stupně zjistil, že žalobci jako kupující uzavřeli s žalovanými jako prodávajícími 24. 8. 1996 kupní smlouvu o prodeji osobního automobilu značky Renault R 25, který žalobci osobně převzali a zaplatili kupní cenu 198 000 Kč. Dne 28. 6. 1996 byla dodatkem ke kupní smlouvě stvrzena dohoda o slevě z kupní ceny, kterou žalovaní poskytli žalobcům ve výši 5 000 Kč. Přípisem ze 4. 10. 1996 vytkl žalobce a) prvému žalovanému vady předmětného vozu, týkající se motorické stránky vozidla, zjištěné specializovanými autoservisy. Ty nižší výkon vozidla diagnostikovaly jako nízké kompresní tlaky v návaznosti na zjištěnou montáž klikové hřídele odpovídající jinému typu vozidla. Soud prvního stupně nechal vypracovat znalecký posudek znalcem L. H., z něhož vzal za prokázané, že motor předmětného vozu svými vlastnostmi nenaplňoval parametry deklarované výrobcem, a proto nebyl technicky způsobilý pro provoz na pozemních komunikacích, přičemž příčinou byla instalace atypické klikové hřídele způsobující pokles kompresních tlaků. Jednalo se o skrytou vadu, projevující se navenek vyšší spotřebou a menším výkonem vozidla, za jejíž odstranění uhradili žalobci částku 65 861,70 Kč, která je předmětem tohoto řízení. Takto prokázaný skutkový děj posuzoval soud prvního stupně ve smyslu § 597 a násl. občanského zákoníku (dále jen „ObčZ“) jako nárok žalobců vyplývající z uplatnění práv

z odpovědnosti za vady prodané věci. Konstatoval, že žalobci své nároky z titulu odpovědnosti za vady uplatnili včas, a to oznámením ze 4. 10. 1996, přičemž možnost vrácení předmětného automobilu byla vyloučena dodatkem ke kupní smlouvě. Obsah tohoto dodatku vyložil soud prvního stupně tak, že vrácená částka 5 000 Kč byla určena k úhradě nákladů prvotního zjištění vytýkané závady, aniž by tímto dodatkem byl vypořádán celý rozsah odpovědnosti za vady žalovaných. Na základě těchto právních úvah dospěl soud prvního stupně k závěru, že žaloba byla ve smyslu § 599 odst. 2 ObčZ podána důvodně a žalobci mají podle § 598 ObčZ také právo na náhradu nutných nákladů vzniklých v souvislosti s uplatněním práva z odpovědnosti za vady prodaného automobilu, když výše těchto nákladů byla nepochybně v řízení prokázána.

K odvolání žalovaných Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. listopadu 2000 č.j. 10 Co 730/2000-143 potvrdil napadený rozsudek i doplňující usnesení soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Ztotožnil se v plném rozsahu se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně a stejně jako tento soud dospěl k závěru, že v projednávané věci jde o žalobu podanou z titulu práv vyplývajících z odpovědnosti za vady a že žalobci mají podle § 598 ObčZ právo na úhradu nutných nákladů, které jim vznikly v souvislosti s uplatněním tohoto práva vůči žalovaným. Rozsudek soudu prvního stupně proto jako věcně správný potvrdil.

Proti rozsudku odvolacího soudu podali žalovaní dovolání, neboť jsou toho názoru, že napadený rozsudek vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování a dále spočívá na nesprávném právním posouzení věci. V podrobnostech odkázali na obsah písemného odůvodnění jejich odvolání z 9. 6. 2000 s tím, že podle jejich názoru se odvolací soud nevypořádal se všemi jejich argumenty, které v uvedeném podání uvedli. V odvolání ze dne 9. 6. 2000 namítli, že žalobci výzvě soudu prvního stupně k doplnění žaloby podle § 43 odst. 1 o. s. ř. nevyhověli a řádně nespecifikovali, z jakého právního titulu se domáhají zaplacení sporné částky. Řízení proto mělo být zastaveno. Žalovaní dále uvedli, že žalobcům by uplatněný nárok nemohl být přiznán ani z titulu náhrady škody, ani z titulu odpovědnosti za vady. Pokud se týká náhrady škody, nebylo prokázáno žádné protiprávní jednání ze strany žalovaných. Pokud se týká odpovědnosti za vady, žalovaní namítli, že žalobci žádným právně relevantním způsobem nevytkli údajné vady věci. V této souvislosti odkazují na ustálenou judikaturu, podle níž musí kupující uvést, o jaké vady se jedná, tyto musí náležitě identifikovat a specifikovat a musí uvést, které právo vůči prodávajícímu uplatňuje z důvodu odpovědnosti za vady. V daném případě však k vytknutí konkrétní vady, ani k volbě nároku před podáním žaloby nedošlo. Namítli rovněž, že nutnými náklady vzniklými v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady je třeba rozumět zejména náklady na odbornou prohlídku předmětu koupě, která je nezbytná ke zjištění konkrétní vady a pro posouzení jejího rozsahu, zjištění možnosti odstranění, náklady na demontáž či přepravu vadné věci apod. V posuzovaném případě se o tyto náklady nejedná, neboť žalobci uplatňují nárok na úhradu nákladů na odstranění údajné vady. Žalovaná částka tedy ani nemůže být požadována podle § 598 ObčZ; tyto náklady nebyly navíc ani uplatněny ve lhůtě podle § 599 ObčZ. Žalovaní konečně namítli, že v době prodeje byla ve vozidle odpovídající kliková hřídel a žalovaným není známo, kdy došlo k její záměně. Pro úplnost pak poznamenali, že znalecký posudek znalce L. H. je jako důkaz nepoužitelný, neboť znalec se v tomto posudku uchýlil k právnímu hodnocení, což mu nepřisluší. Navrhli, aby odvolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobci se k dovolání nevyjádřili.

Podle ustanovení části dvanácté hlavy I bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č.

[99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, se dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (1. 1. 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tedy podle občanského soudního řádu ve znění platném do 31. 12. 2000 - dále jen „o. s. ř.“).

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas oprávněnými osobami a že je podle § 238 odst. 1 písm. b) o. s. ř. přípustné, přezkoumal napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 242 odst. 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Nejvyšší soud nejprve zkoumal, zda řízení netrpí vadami uvedenými v § 237 odst. 1 o. s. ř. či jinými vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tyto vady, jejichž existenci posuzuje soud z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu nepodávají. Pokud žalovaní namítají, že řízení mělo být zastaveno pro neodstranění vad žaloby, není tato jejich námitka opodstatněná. Podle ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř. musí žalobce v žalobě vylíčit rozhodující skutečnosti. Těmi se rozumějí údaje, které jsou nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí v žalobě uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci (nemožnost záměny s jiným skutkem). Tyto požadavky žalobci v podání ze dne 28. 4. 1999, jímž reagovali na výzvu soudu prvního stupně ze dne 19. 4. 1999 č. j. 19 C 114/97-62, splnili, neboť uvedli, že žalovaná částka 65 861,70 Kč představuje výši částky, kterou žalobci zaplatili za odstranění předmětné vady. Právní posouzení tohoto skutkového stavu bylo pak již věcí soudu.

Opodstatněná je však námitka dovolatelů, která zakládá dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., tedy že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Odvolací soud žalobě vyhověl s odůvodněním, že jde o nárok na náhradu nutných nákladů, které kupujícímu vznikly v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady podle § 598 ObčZ. Podle tohoto ustanovení má kupující právo na úhradu nutných nákladů, které mu vznikly v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady. Toto právo může kupující podle § 599 odst. 2 ObčZ uplatnit u soudu, jen jestliže náklady prodávajícímu oznámí ve lhůtě uvedené v odstavci 1. Ta v daném případě činí šest měsíců od převzetí věci.

Za tyto náklady je třeba považovat náklady odborné prohlídky potřebné ke zjištění vady, náklady přepravy věci, její demontáže, poštovné apod. V daném případě však žalobci uplatnili nárok na zaplacení nákladů na odstranění vady. Tento nárok nemohl být přiznán podle ustanovení § 598 ObčZ, jak učinil odvolací soud. Nejde totiž o náklady, které kupujícímu vznikly v souvislosti s uplatněním práv z odpovědnosti za vady, nýbrž o vlastní náklady na odstranění vady.

Nejvyšší soud proto podle § 243b odst. 1 věty za středníkem o. s. ř. rozsudek odvolacího soudu zrušil, aniž se již musel zabývat námitkou, že v době prodeje byla ve vozidle odpovídající kliková hřídel, a výhradami žalovaných proti znaleckému posudku L. H. Protože důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud podle § 243b odst. 2 druhé věty o. s. ř. i tento rozsudek včetně usnesení ze dne 22. 5. 2000 č. j. 19 C 114/97-119, jímž bylo rozhodováno o náhradě nákladů řízení.

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)